

Ägardirektiv vid höjd beredskap till bolag inom bolagskoncernen Stockholms Stadshus AB

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Ägardirektiv vid höjd beredskap till bolag, enligt vad som framgår av bilaga till utlåtandet godkänns.
2. Ägardirektiv vid höjd beredskap avser de bolag inom bolagskoncernen Stockholms Stadshus AB som framgår av utlåtandet.
3. Kommunstyrelsen ska ge stämooombud i uppdrag att vid bolagsstämma för Stockholms Stadshus AB anta ägardirektiv vid höjd beredskap, enligt vad som framgår av bilaga till utlåtandet.
4. Stockholms Stadshus AB uppmanas att ge stämooombud i uppdrag att vid respektive bolagsstämma för berörda dotterbolag inom Stockholms Stadshus AB anta ägardirektiv vid höjd beredskap enligt vad som framgår av bilaga till utlåtandet.
5. Stockholms Stadshus AB uppmanas att ge dotterbolag med underkoncerner som berörs i uppdrag att ge stämooombud i uppdrag att på respektive bolagsstämma anta ägardirektiv vid höjd beredskap enligt vad som framgår av bilaga till utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Karin Wanngård

Sammanfattning av ärendet

Enligt 1 § i lagen (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH) ska kommuner vidta de förberedelser som behövs för verksamheten under höjd beredskap (beredskapsförberedelser). Stockholms Stadshus AB och övriga bolag i bolagskoncernen omfattas inte direkt av LEH och det finns inte heller någon generell lagstiftning som möjliggör att de beslutsvägar och beslutsprocesser som gäller för bolagen kan åsidosättas. Stockholms Stadshus AB och övriga bolag har även i händelse av höjd beredskap att tillämpa framför allt aktiebolagslagens regler om de olika bolagsorganens uppgifter och befogenheter.

Hur central styrning av dotterbolagen kan hanteras vid höjd beredskap har därför utretts av Stockholms Stadshus AB i samarbete med juridiska avdelningen och säkerhetsavdelningen på stadsledningskontoret.

Utredningen har resulterat i att ett särskilt ägardirektiv tagits fram för höjd beredskap, se bilaga. Det övergripande syftet är att i händelse av höjd beredskap möjliggöra en kraftsamling av stadens samlade resurser och använda stadens resurser där de bäst behövs, i syfte att värna liv och hälsa, upprätthålla de viktigaste samhällsfunktionerna och upprätthålla nödvändig försörjning. Även förenklad beslutsordning vid brådskande beslut hanteras i ägardirektivet.

Ägardirektivet föreslås antas av kommunfullmäktige som även föreslås ge berörda bolag i uppdrag att anta ägardirektivet på respektive bolags stämma.

Beredning

Ärendet har initierats av stadsledningskontoret.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Samtliga nämnder och bolag i Stockholms stad ska ha en krisorganisation och en välfungerande ledning och styrning under höjd beredskap. Det är avgörande för att kunna göra effektiva prioriteringar av åtgärder och resurser i svåra situationer. I förslaget på nya ägardirektiv förtydligas kommunens roll, ansvar under höjd beredskap, respektive bolags krisorganisation, utökad styrning från kommunstyrelsen vid höjd beredskap samt förenklad beslutsordning vid brådskande beslut.

Det nya ägardirektivet kommer att bidra till att förstärka och förtydliga styrningen av bolagskoncernen under höjd beredskap, för att säkerställa att stadens resurser kan användas ändamålsenligt och effektivt i händelse av krigsfara eller ytterst krig.

Bilaga

Ägardirektiv för höjd beredskap, dnr KS 2023/1268-1.1

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt föredragande borgarråds förslag.

Stockholm den 29 november 2023

Karin Wanngård
Kommunstyrelsens ordförande

Ärendet

Ledning och styrning av kommuner under höjd beredskap regleras i lag (1988:97) om förfarande hos kommunerna, förvaltningsmyndigheterna och domstolarna under krig och krigsfara m.m. I lagen framgår bland annat att kommunstyrelsen i ett ärende som inte kan anstå får besluta i stället för kommunfullmäktige samt att kommunstyrelsens ordförande i ärenden av synnerlig vikt får besluta i ett ärende som inte kan invänta fullmäktiges beslut eller kommunstyrelsen sammanträde. I LEH framgår även att kommunstyrelsen under höjd beredskap ansvarar för ledningen av den del av det civila försvaret som kommunen ska bedriva.

Samtliga nämnder och bolag i Stockholms stad ska ha en krigsorganisation. Ansvars-, likhets- och närhetsprincipen gäller fortsatt under höjd beredskap men centrala beslut ska vara tydliga och följas av samtliga nämnder och bolag.

En viktig aspekt av den stadsövergripande ledningen och styrningen under höjd beredskap är möjligheten till en effektiv prioritering av åtgärder och resurser. Delar av stadens verksamheter kommer att nedprioriteras under höjd beredskap och dess resurser istället fungera som en förstärkning hos totalförsvarsviktiga verksamheter. Uppgiften att planera för denna inriktning och prioritering åläggs stadsledningskontoret varpå kommunstyrelsen fattar beslut och respektive nämnd/bolag verkställer.

I det ägardirektiv som kommunfullmäktige föreslår anta, se bilaga, finns avsnitt som beskriver kommunens roll och ansvar under höjd beredskap, aktivering av ägardirektivet och respektive bolags krigsorganisation, utökad styrning från kommunstyrelsen vid höjd beredskap samt förenklad beslutsordning vid brådskande beslut.

Berörda dotterbolag och dotterdotterbolag som ska omfattas av ägardirektivet och uppmanas anta detta ägardirektiv på respektive bolagsstämma är:

- Stockholms Stadshus AB
- AB Svenska Bostäder
- AB Familjebostäder
- AB Stockholmshem
- Bostadsförmedlingen i Stockholm AB
- Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB)
- Micasa Fastigheter i Stockholm AB
- S:t Erik Markutveckling AB
- Stockholm Globe Arena Fastigheter AB
- Stockholm Vatten och Avfall AB

- Stockholms Hamn AB
- AB Stokab
- Stockholms Stads Parkerings AB
- Kulturhuset Stadsteatern AB
- Stockholm Business Region AB
- S:t Erik Försäkrings AB
- Mässfastigheter i Stockholm AB
- Stockholm Vatten AB
- Stockholm Avfall AB
- Kapellskärs Hamn AB
- Stadsholmen AB
- S:t Erik Kommunikation AB
- S:t Erik Fiber AB
- Stockholmsmässan AB

Remissammanställning

Ärendet har initierats av stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 15 november 2023 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret anser att det behöver finnas en styrning av bolagskoncernen under höjd beredskap så att stadens resurser kan användas ändamålsenligt och effektivt i händelse av krigsfara eller ytterst krig.

Stadsledningskontoret har tillsammans med Stadshus AB utrett möjligheten till styrning av bolagskoncernen under höjd beredskap och gjort bedömningen att det mest lämpliga tillvägagångssättet är ägardirektiv för höjd beredskap för de bolag som berörs.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.